mõnigi kord juurde maksta, ilmub 1895./6. a. peale puhaskasu, esialgu üsna väike ja vaheldumisi puudujäägi-aastatega, siis aga 1901./2. a. alates alaline ning järjest suurenev, ulatudes 1913. a. peaaegu 31,5 tuhande rublani. Peab aga uuesti alla kriipsutama, et sellest puhaskasust läks linnakassasse vaid teatav osa, kuna ülejääk kulutati ära ettevõtte laiendamiseks ja täiendamiseks kui ka ettevõtte rahalise seisukorra kindlustamiseks.

Sõda ja sellega seotud sündmused mõjusid suuresti gaasivabrikusse. 1916. ja 1917. a. ei töötanud gaasivabrik üldse — nähtavasti sõjaolude tagajärjel, sest et tuli säästa kütteaineid ja oldi sunnitud katkestama uulide valgustamist. Alates 1918. a. on andmed esitatud Eesti markades. Nagu alltoodavast tabelist näha, avaldavad need andmed küllalt silmapaistvaid muutusi. Gaasivalmistus on tunduvalt vähenenud: 31 miljonilt kuupjalalt 1913. a. kuni alla 3,5 miljoni kuupjalani 1918. a.; järgmisil aastail tõuseb ta kuni 12 miljoni kuupjalani, mis vastab umbkaudu asjade seisukorrale XIX sajandi lõpul. Märksa on vähenenud uulivalgustuse laternate kui ka gaasi-jõumasinate arv, mis on seletatav vahest peaasjalikult uue jõuallika — elektrijaama tekkimisega, mille tegevus vähendab nõudmist gaasi järele. Gaasivabriku väärtus on arvatud inventari hindamisel 31. XII. 1923. a. 1 849 923,81 marga peale; see summa näitab küll tunduvalt suurenemist, võrreldes eelmiste aastatega, vastab aga vist ometi vähe vabriku üldkäibele ja saadavale puhaskasule.

Gaasivabriku tegevus 1918. aastast peale:
L'exploitation de l'usine à gaz depuis 1918:

Aastad Années	Tulu Recettes	Kulu Dépenses	Puhaskasu (+) või kahju (—) Gain net ou perte nette	Ettevõtte ja sisseseadu väärtus Valeur de l'usine et des objets inventoriés	Gaasivalmistus kuupjalgades Production du gaz en pieds cubes	Uulivalgustuse laternate arv Nombre des réverbères à gaz pour l'éclairage des rues	Jõumasinate arv Nombre des machines motrices	Gaasitorustiku pikkus süldades Longueur du réseau des canalisations en toises russes
1918	135 447,99	182 546,16	—47 098,17	598 343,77	3 349 100	190	3	15 958
1919	602 160,27	523 137,35	+79 022,92	598 343,77	12 963 500	200	3	15 958
1920	3 381 100,89	2 595 671,90	+ 785 428,99	602 793,17	12 698 300	200	3	15 958
1921	6 221 696,41	6 216 946,08	+ 4 750,33	651 639,36	10 183 900	210	4	15 986,5
1922	7 772 482,06	7 333 536,36	+ 438 945,70	791 661,91	11 654 400	259	4	15 986,5
1923	9 614 626,96	8 248 640,06	+1 365 986,90	1 849 923,81	12 861 800	271	3	15 986,5

Ses suhtes on üldse huvitav ära märkida, et gaasivabriku ja selle seadude näidatav väärtus on silmapaistvalt väike, võrreldes ettevõtte tulu- ja kulusummadega; see asjaolu on seletatav nähtavasti rublade oma-aegse ümberarvutamisega markadeks. Nii näeme eelmisist tabeleist, et gaasivabrik oli hinnatud 1913. aastal peaaegu 480 000 täisväärtusliku kuldrubla, 1918. a. — vaid 598 000 marga, 1922. a. — vaevalt 800 000 marga ja alles 1923. a. — ümmarguselt 1 850 000 marga peale, mis kahtlemata moodustab vaid tähtsuseta osa endisest väärtusest. Tegelikult aga peaks ettevõte praegusel ajal hinnatama märksa suurema summa peale. On ju igaühele selge, et üsna iseäralikuna paistab võimalus saada ettevõttest, mille hindesumma ei tõuse täiesti 2 miljoni margani, üldtulu üle 9,5 miljoni ja puhaskasu ligi 1,4 miljoni marga. Selline ebavastavus on üheks üleelatava üleminekuajajärgu tagajärgedest ja ettevõtte väärtusse puutuvad andmed tabeleis pole kaugeltki nii äramääravad kui varemini.

Tartu, lk. 480